

Stādīkystis doiktas ar pamatu,
matov ir laiku gelmes:
vairas atrodi, kas pūcēnu metā,
bet pūcēnu ir tieši tik met.

(Pillki)

suangē tik vācēnu suangē-
sūnu, ir tieši jē gūe tōhū jēt
vācēni

Antuanas de Sent - Ežūperī

(1900-1944)

"Mazais princis"

"... tas viens vienīgais jūnūns -
tas viens vienīgais zōdis -
tas viens vienīgais, ... uos ir
beprōtīnās nūjās... dūcēngēti"
(Pillki)

LIETUVIŲ LITERATURA

žanrai

- Prozai kūriniai:
1. Realistai - šviesūitytė, Mykolai-
tis - Putinas, Dūižgautas, Šreivi
2. Romaničių romanai, nuotykių
romanai

Poezija

1. Simbolistai veigie Kėlėntas (Kavūnas)
2. Futūristai - Binkis ("pūno kultas")

PEN - Pasaulinė literatūrinė orga-
nizacija

Dramaturgija

1. Istoriniai dramai - Šreivi, suangē,
J. Gušas

Simbolizmas

1. Didelis skirtumas tarp realaus
gyvenimo ir svajonių.
2. Neatitinkamas ušpildō svajonių sim-
boliai.

3. simbolistai veigia bet lohiq
vinnuoniuq politikq mintj vne.

4. Filozofija pagunokas yne viltis,
kuris atusama darmaniai dli-
nos.

5. simbolistai savo mintj reikiq
per tobulaq formq: cilinotio dei-
muonius, skambunius, motaikes
jtaigunius

6. simbolistai kelbi, kopt cilinotio
turi isplaukti i pasguonius.

Mylkocika-Putinas, B. nuogo, F. Kincis, J.
Baltunaitis

Balys Bruogo

„Eilynotiujy „supasi, supasi...“
nymanja pavasariuote motaike. Tai
pakilus cilinotio. Siq motaikelq
atpiundi trokimas „O irgotlotiujy,
o munyfetitijy“ in trokimas, dgesys
to isvajoto in munyfetito pavase-

no. Kaip in unado pavasaris atineq
unbudindama gamta, o pinniausiaq
ji simbolizuojq lapeliai „supasi, su-
pasi lapiai unbudinti, / šuonai,
šukosi rejq pajudinti...“. Tie lapa-
liai tantum sušmuglunomi tam, kad
perviltit^u gyveniq. Antusama pavulyji
jaučiamas ilgisy. Ilgimasi qegužio
sapny, kuris „Gal tik naujoj kai
kuomet palyfityji...“. In cilinotio
simbolizmuoje ne tik pavasaris,
bet in naujo gyvenimo atijimus.
Tai tantum koki atgimimui, o
tu sapnai, kai koekokios žuonies
vajonis in trokimesi, kuris dabar
ime pildytis „Naujus talus per
bedugnes atusdamai / Naujo gy-
venimo gaudq atusdamai...“ In
tu visai cilinotiu olanguon sim-

bolivuojs naujos santvarkos pasi-
rodymas, mukiamė žmonių gyve-
nime. Ta santvarka - tai pava-
saris, gegurio sąjūsi - žmonių tvei-
kimai, o besiplicitaūcio siloanto
quāchūmūsi - tai pastangų užuovėti
blogi simbolis.

Eilėraštyje iš ciklo "Naušulioi sydra-
jai" vyrauja pakili, kartais
liuksmesūis, kartais liūdēsūis gai-
da muskambanti motarka. Skau-
nuomou, lyrimis "ai" ypa jausmūis,
galbūt patis poetas. Ji pirmas kartū
"iškelis uogų gyvos" ; jausma širdj.
Ji uos laukė jau uektis, bet ji
gali citi bet kur su šia uguūi
širdyje. Ji šį meili, užsidėgusi šir-
dyje, tampe švante. Meilis švėre
mūvies helis aušiuštūis.
Šis eilėraštis simbolizuoja meilę,

kuri švėre helis iki tol žmogaus
gyvenime, lot jis išyles virštoje.

Simbolizmo Lietuvių

literatūroje ypatumai

1. Tautovėkos motyvos ir poetikos
pauandojimas
2. Daug romantizmui būdingų bruo-
zų.
"Šalta ta tauta, kurioje žuo-
vis neturi romantikos"
(A. Mickevičius)

V. Mykolaiciū - Putino poezija

1. Pagrūdinis bruožas - vidinės lais-
vės siekimas
2. Mykolaicitis - Putinas kuris kou-
tūsto vėirdę: viršūnės ir gelmės.

VIRŠŪNĖS IR GELMĖS

žmogus gyvenime vėirda karko
šikis. Tėigi šūcas Mykolaicitis -

Putins savo poezijā pērtuliz zmo-
gais lauz in pāriventivis. Jo poe-
zijoj yms tik gēlris in vīstūm, o
tarpini pārlitris tarp jū vīns.

Šmogus ems; pūki; m vīstūm
in jām ~~remēdu~~ ubarīas jolias
kliūtys. "Jei zīni Nei vīstūm takas
keleivis ubaido. / Jei zīni, tai
zīni kop lētas be gaus in oido".
Šiore ulutis šmogus murenkis-
mas. Jū em taip jo, kad vīkas
negūdis in neregis, bet pūri-
gu atveju, jei tas šmogus supe-
bis pūkti autitūms, tai poetas
jū sulypins m Dīms, o kop
šmogus, vīstis - tai vīsko pabaiga,
tai gelmī, o Dīms - pati autīcīau-
is vīstūm: "bet jeigu pūkisi /
Padangj īsheltg vīstūm, / Tu būsi
kop Dīms, / Pūkīstos zēms klo-

jūms!" Poetas mēto kelis; vī-
stūm tik per didēnūj vāngg "Pro
astūm atolavīas stīblis; pūki /
In vīstūm vīstūm, lūmju pūkīstos-
dāms, siki." Jo ītai svajonis
īrīpildyms - "svīke bīk, vīstūm,
pākalvoj svajote, / Nuo mīstūm mēto
per vakti īshote." Pasīlote tai, ko
mōtētā, sīla, mīstūm rīstūm
suōks, šmogoj vīlymas klouj.
Šmogus zīg laims abīmīnūg ī-
vīzade zēms: "Nevīkīa mē zēms-
tavy pūlīkīa..." Bet ītai laikī
begant "zēms mīvānīo mē galog
mūki lūmīa..." in īrdūj gīmtā
līndesys, kūrī mīvāldāms īm
gōsti mīst vīst in jāmūm. In
stāiga pūlptīngarī keleivī m-
volis, kad jū negali īngvū-

ti be žemės. Ir jo žemėje lyg
klasikams. Mė lyg gi tavo pauny-
lijau, tu žeme givitoji, / Kad jaudisi
sita is ilgesiu žemės kūrė...". Tu
jau žinai klasikams išlygė atie-
lymus - juk žemė givitoji. Ji
jis imo trokšti kuo greičiau pamatyti
žemę, nes žemė, vėnuvėje "Tik donkiojo
nyfikais žemėlais vėlyty glūdumoje, /
Tik gytavio žemę, tik alptantį žyprį
nyfiką..."

"Atstoti, kelivis, nuo kūrto uolės..."
- tai tarsi išpažinimas, kad žmogus
netuotikų per dang. Tai lyg gelmėse
paskandinto žvampo gaudesys,
pasmėntis, kad "Gvandi aivoms bau-
goms iškis..." Tuomet pasloptingai
iš kelivis, nusikidė iš aukštumų,
imti "... iškantį žvilgsnį unkreipti žė-
myu..." Ji staiga jis atsimas pui

beduquis kūrto, ir kūrto gelmėse
sklis gūndantia, ~~pačio~~ paskandintojo
vampo givite. Ta givite skelbė, kad
ta pasaulio kūrė tik vampo. Tai jis
sugebė tapti visų kūrto ir
"Pneidatį vainis tik ai išpenis..."
Ji tai vampo tautum givite
ji paskandintojam: "Ota, spė-
dulinoty viršūmų valdovė, / Sap-
nuok savo kūrė, mane paskandi-
tes..." bei "Tu keli; dangų nu-
pūkūmų galvą, / Ir tavo gyvybės
iškūmų kėpalemis..." Tai tautum
gelmėse pūksintar viršūmė, kam
toji valdo pasaulį. Ji tautum
gelmėse reikštavę kolios duobės
iš viršūmės. Ji dangus dave
duobę žemė pasloptingoji ke-
terio akivaizdė "Visi givite ;

atvertąjį gelmį suklojo". Jis stas
keleivini atšiveris pūki galimybės
būti vienu metu ir gelmėse ir
viršūnėje. Jis savo sieloje jis "liks-
io židus riuks..." ir svajojo apie
tolų stebuklą. Tai tantum sapnas,
kuriamis vyksta aušrinis kovs ir vy-
manija aušrinis laisvė. Bet kelis-
nis staiga suvokio, kad "Nengai iš-
progdium kito pavėrimis plūtų..." "Jis
kvėtomis liepsnos itingylis; padangės..."
Jis tai bus tantum mintis ir "šauk-
me ir minėtis; kalėjusis dvasis /
šaip pautis; paleisi; aušrinis laisvė..."
Bet visą tai stebis "... budnių; šū-
nėjo akis".

Futurizmas
(Futurizmo mūšis)

"Kas bepažvelgsi -
šiuos pavasariai...
šiluminoj kišenių -
Pavasario žiūtas"

L. Biukis
(1895-1942)

Santaras, Tarulis - futuristai

Furistų tikslai

1. Futuristai siekia suardyti uos-
tonėjusis klasikų eilėdėms
ir uositovėjusis poetus, sintaksę.
2. Noridami atkreipti dėmesį, sav
mūšis uosikine simbolizmo.
Nikindami simbolizmo, jis teigie,
kad nepoetiskų žodžių uosė.
3. Jis išhelis žodžio kultą. Šis
pagrindas yra žodis.
4. Neigie praeitis gaubimius,
neigie romantiką.
5. Neturėjo nei politinis, nei
poetinis, nei visuomeninis programos.

radijo diktoriem, kuris puzvēta visam pasaulīni "šalim supelējs, kungu balēstas / Tu vīrs kenhamos ir spaudējamos mōšinos!" "Gaus tu šiodien-lingoj vīnumoj tumoti! / M papalbe / Redija māšins / Aliminkšvīars mes noisoms pasaulio plotis..." Antonius epusio mīstis vārdus ir unms pūstis akis stojē "...fabriky māšins dūros..."

Eilivostijē "Poety māšins" jau-šiams kārkolis pāršips u tik simbolistams, kuris pamaudojē lēlētīngalot simbolis vārdjo atkleisti unms mōstabilis gausis, bet ir m pāršips šūri; romantikus, kuris idealizavo puzciti. Miukis mōio "Mes mōkoms rēktantē kantē qvāšian uš lēlētīngalib" arbe "Moma ti šventais Petros / Dvīms rēktant-šais mētē nepajamitē?"

Tāigi apšvelgus vīms eilivost-šias mōstoms, kod tai tīvri futurizans kāmīnais. Tīng šis eilivostijē mīmsvīms gaus u-ippūstas ir laivis, o kēip ai-noms jū riki mardyti vīmsvī-jušiq. pocting sūtaks. Tīvīms šis mō eilivostīšams kēip ir jū autovī-šūdingrs mōlativis vēršīmsis, murgijot gausms, džiāngsmo ir veišmōtūofams polikšis gausms. O vīso tai tam, kod panikintē ba-udlūmā, mōmōtūmīkūmā.

Proletarīms kruptis mōrytojai
"Tūcīas fronta"
^{ilimīnīer} A. Venclovs, ^{socialist, kruptis, mōdovs} P. Avinko, K. Koršaks, J. Fil-nytis, (S. Vēnis), K. Borūto, A. Jasutis, J. Jānīkēitis, A. Requetis, Tīvīms Mē-kevičūms - Kōpūks, Šilīovis, L. Gīns

S. Boruta papildu simbolizuoja,
nes yra daug simbolių, tai ir
saulitėlis, ir vėjas, ir saulilydis.
Savo rimarionu jis turi turėti
bendro su futuristais, nes eilu-
čių skeičiu posmelinose ~~ve~~ ve-
nimuose.

Tačiau ne visi S. Borutos u-
lėmsčiai yra liūdai. Eilėraštyje
„Laisvo vėjo valis“ beveik nei-
jaučia nei sindgėle, nei dvejonis.
Šio eilėraščių tarsi skatinamą
žmonis nepasiduoti, juk „Laisvo
vėjo valis drumstis, / žalis rilo -
gausti: / Tai ir vėjas negali užkloti /
žanti, drumst vėduosti“. Lais-
ni, kaip ir vėjas, yra papras-
ta dalykas, bet kukuriam mi-
kaliugai „Nasarofui reikia vėjo, /

mičkaliugai garso žilai?“. Poetas skati-
na skaitytoją kovoti ir melinti uylti
„...tą žalią jaus, / kur kvitinis auge“.

S. Boruta buvo paradintan am-
žium kelioniu. Kodėl? Todėl, kad
nuolat buvo priverstas palikti so-
vo tiekus. Jis štai eilėraštyje „Ne-
pažįstamoji“ poetas išreiškia savo
ilgesį gimtajai žemei. Tiesiai ^{nujūgiamas} tam-
turtum nepažįstamoji moteris, kuri
„...pavėgė man žrodį amžinai“. Jis
autoniam veili šiai gimtajai žemei
pasireiškia žvoni eilutėmis „Tai
argi ne tavo sindy nežojau / su
veile dideli ir sindgėle? / Klūdijau
tavimi ir pagimiojau, / detar dai-
nam aplink - tarys vėna.“ Bet
ir šiame eilėraštyje skamba liū-
desys bei sindgėle. Tai motone

is šis silučių: "Tai tavo siekian-
tas mano mąstydami, / kad ai pui-
siliučių - gyventi arba mirti su
tavinu" "Tai kur dabar ai dūgnis
su laivais, / nepasidėjus mano
lelijų?" "Koruta jaudinasi dėl sa-
vo tėvynei likimo ir namų eili-
mėtyje jau ne skatinu vėrus
kovoti, bet pūvelgio; tėvynei,
kaip? nepasidėjus lelijų" "Ar
jū rįtasi laukti ir kovoti už
tai, kad ta "lelija" pasisileista,
uor žiuo, kad "Tavo atgyjančios
galbūt nebemlauskis, / kavono tavo
nepakels žindis"

Juozas Tumas - Naizgantas
(1869 - 1933)

"Ar tapau savonios lituvinės
vismomenis tarimas, u, dar

dangiau - jor verpa dėl jor metų
metų nebemets, kaip skaiti
saulute šviesis ir dūgnius.
Kur tik kas man liepi eiti -
ėjan nestiklandamas, kas
jį įgaliojo man liepti; bet
tik visomenui labiau. Ėjan
dirban be atodėmos leiku
vismetes ar ai tam kvalifikus-
tas." J. Tumas - Naizgantas

Pragidručiai

1. Jor in kaip atstovauja kovai ir
tauting kultūrai.
2. Jor in kaip kuria lituvinis nacio-
nalinis ekonomikas
3. Jor atstovauja tautos dvasingū-
vė
4. Tautos papuočiai
5. Jor in kovos pūsmė?